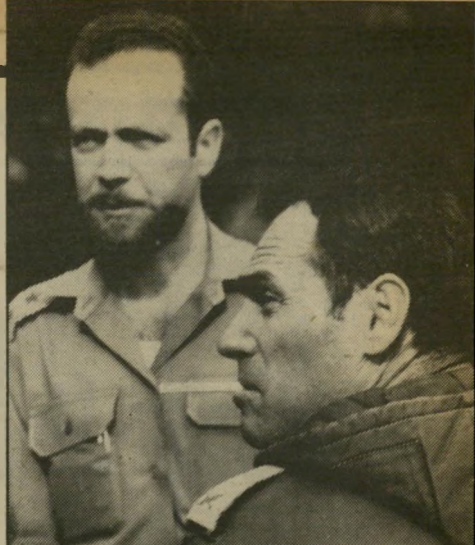

לקראת פירסום מסקנות הוועדה

תהיינה המסקנות האישיות כאשר תהיינה - מתוך חומר הראיות כבר התקבלה תמונה מפורטת ומדהימה על תיפקוד השילטון המדיני והפיקוד הצבאי

קצינים ירדן וחברוני לאן הגיע המיברק?

ספטמבר, יומיים לפני שהתחיל הטבח, וכמה שעות לפני כניסת צה"ל למערב ביירות. לא נערך שום דיון משולש. רציני, על ההשלכות שיכולות להיות למהלך שכזה מבחינה מדינית או צבאית. מובן שלא נערך שום דיון רחב יותר.

ההחלטה המשולשת:

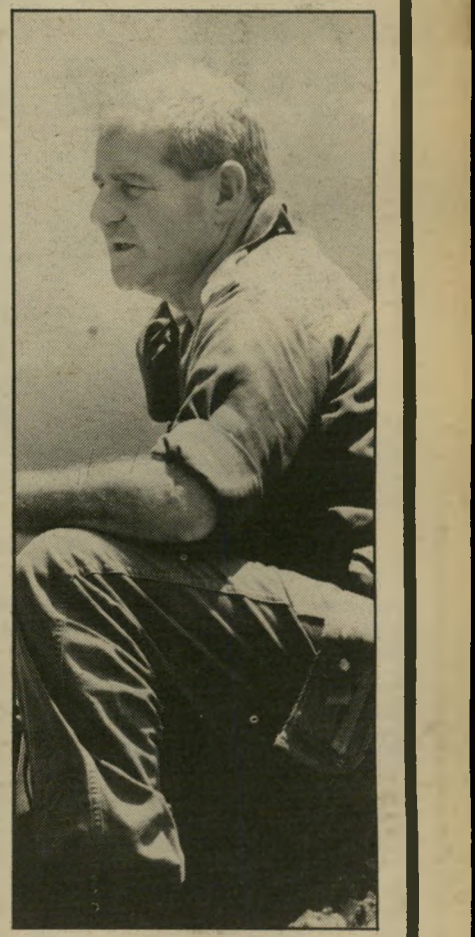
בלי גיבוי

ה החלטה להיכנס למערב ביירות, לא זו בלבד שהתקבלה בדיון ח-

שלה דברי השר דויד לוי היתה הודעה שיקרית. שר הביטחון אריאל שרון הודה בכך בגלוי בתוכנית הטלוויזיה השבועית - יומן אירועים, חרש בדיוק אחרי ש"תם הטבח. בהודעה הממשלה נאמר כי היה הרצון לשמור על "חוק וסדר" ש"רן הודה שלא זאת היתה הסיבה, אלא הרצון "לנקות" את מערב-ביירות משרידי אשף.

יתכן שלא רבים בממשלה חלמו כי השקר שבהודעה יטפח על סני הממשלה ועל פניה של ישראל כולה במהירות כה רבה - כזכור כבר התחיל הטבח להתחולל בשעה שנוסחה ההודעה הזאת. אך עובדה היא שממשלת ישראל, ששמעה כמה אזהרות מפני מה שעלול

תפקידה של ועדת החקירה שבראשה תו של השופט יצחק כהן הוא שונה לחלוטין מן התפקיד שקיבלה על עצמה ועדת אגרנט בתום מלחמת-יום הכיפורים. ועדת אגרנט מונתה כדי לבדוק את תיפקוד המערכת השילטונית, והח"ליטה לצמצם את מסקנותיה לתחום תיפקודה של המערכת הצבאית. ועדת כהן מונתה כדי לבדוק אירוע מסויים אחד: הטבח בצברה ובשאתילא. אך מתוך מה שאירע בפועל במהלך דיוני הוועדה - הראיות שהובאו בפניה וה"עדויות שנשמעו באולם ההרצאות הקטן שבבניין "פאמיק" - הצטיירה תמונה מקיפה של תיפקוד המערכת, זו של מקבלי החלטות בדרג המדינה, וזו של

אדוף פיקוד דרורי מה זה להפטיק?

איך תימנה

פוז ומאולתר, אלא שלא היה לה למעשה שום גיבוי בשום החלטת ממשלה קודמת. ולמעשה נערכה ישיבת הממשלה ביום החמישי רק כדי לתת אישור בדיעבד להחלטת השלישיה בגין שרון-רפאל. שרון ניסה לטעון בפני הוועדה כי היה גיבוי להחלטה זו. הוא הסתמך על החלטת ממשלה שהתקבלה שלושה חודשים לפני ההחלטה שהוא קיבל, למעשה בעצמו להכניס את צה"ל למערב-ביירות. שרון הורה לרמטכ"ל-

להתרחש, נתנה את ידה לפירסום הודעה שיקרית.

קבלות החלטות:

שלושה בלבד

ה יו אלה שלושה אנשים בלבד - ראש הממשלה מנחם בגין, שר-

מבצעתן בדרגים הצבאיים. באשר לאור פן התיפקוד של הממשלה ושל הצבא, אין זה תפקידה של הוועדה להחליט. זאת צריך לעשות הציבור, "העולם הזה" מתאר את התמונה העגומה והמדהימה.

קבלת החלטות

במאשלה: נוהל משונה

ב יום חמישי, ה-16 בספטמבר 1982, התקיימה אחת הישיבות החשובות של ממשלת ישראל במהלך מלחמת הלבנון. זו היתה הישיבה שדנה בכניסת צה"ל למערב ביירות. שהיה שלב חדש ומכריע. לסיכום הישיבה לא הובאו שום הצעות החלטה מפורטות, אחת או יותר. לא נערכה שום הצבעה. היה זה ראש-הממשלה שניסח את "הודעה" עוד לפני שתמה הישיבה. ובשעה שהדיון עדיין נמשך. היה זה מנחם בגין עצמו שהעיד, כי זו היתה הסיבה לכך שדבריו של סגנו, השר דויד לוי, שהזכיר מפני מה שעלול להתרחש בי מחנות הפליטים, "לא נחרטו בזיכרונו". ההודעה לעיתונות בתום הישיבה שימשה גם כהחלטת ממשלה.

'ישיבת המאשלה:

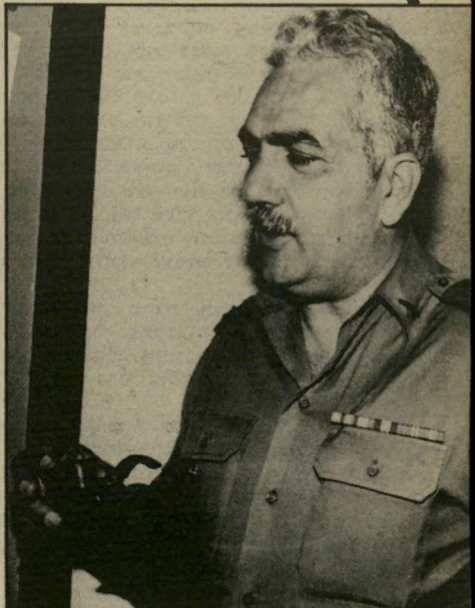
אין רישום נוכחות

מ ן העדויות שנשמעו לפני הוועדה ברור כמעט לחלוטין, שלא קיים רישום מסודר של נוכחות המשתתפים בישיבותיה של ממשלת-ישראל. שוב ושוב חקרו שופטי ועדת-החקירה באילו שלבים היה ראש אמ"ן, האלוף יהושע שניא, בתוך חדר-הישיבות של הממשלה, ואם הוא נעדר ממנו. אם היה עליהם לסמוך על זיכרונם של עדים - ככל היראה לא היה רישום של ממש. שאפשר לסמוך עליו.

הודעת המאשלה:

שקר

ה הודעה שניסח מנחם בגין בשעה שנשמעו בחדר-הישיבות של המי-

ראש-אמ"ן שניא תיאום עם המוסד?

החלטה בשיטת האוראקל מדלפי

ה ודעת הממשלה על התחלת מלחמת-הלבנון נוסחה בשיטה של עירפוד מכוון כאשר למטרות המידחמה ויעדיה. המיספר שנועד לגבש קונסנזוס לאומי עם המערך - "40 קידומטרים" - לא הוזכר בהחלטה. אפשר להסביר זאת ברצון למנוע מן האוייב לדעת מהם יעדי צה"ל. אך הרמטכ"ל, רב-אלוף רפאל איתן, ניסה להסתמך על ההודעה של הממשלה, שהיתה שונה מהחלטתה, כדי להסביר מדוע חרגה המלחמה מן הגבולות שנקבעו לה.

למעשה, פענו מישרד-הביטחון והרמטכ"ל בניגוד להחלטת הממשלה, תוך קבלת גיבוי מלא מראש הממשלה, ואישור בדיעבד מן הממשלה עצמה, אשר הוכיחה שוב כי גם החלטותיה שדה אינן מחייבות אותה.

אך "איי-הכנה" של החלטות והוראות הגיעה גם לדרגים נמוכים יותר. לדוגמה: בפגישה שנערכה במטה הפלאנגות ביום השישי אחר-צהריים בהשתתפות מפקדי הפלאנגות, הרמטכ"ל ועוזרו, אלוף הפיקוד ומפקד האוגדה, יצא מפקד האוגדה בדרשם, שלמעשה נתן הרמטכ"ל היתר להמשיך בפעולה, בעוד שהדרשם של עוזר הרמטכ"ל היה שרפוד הורה להפסיק את הפעולה.

יתכן שזהו רק קצה הקרחון, וכמהלך המלחמה בלבנון התקבלו החלטות וניתנו פקודות רבות בשיטה כזאת, של ניפוח מעורפל במתכוון, החלטות ופקודות היכולות להתפרש בכמה אופנים וצורות.

צורת ניפוח זאת איפיינה את האורקל הידוע - אותן חוזה ידוע שישב בעיר היוונית דלפי, וניסח את תחזיותיו בצורה דרמטמטית או רב-משמעית. צורת ניפוח זאת אופיינית גם למי שיודע בסתר ליבו כי הוא עושה מעשה שלא-ייעשה, ומבין לעצמו אליבא, כדי שיוכל אחר-כך לומר כי הוא לא הובן כהלכה.

הכין את הכניסה הזאת חמש שעות לפי-ני ששיתף בהחלטה. הרישמיית גם את ראש-הממשלה, מנחם בגין. שרון הסתמך על החלטת ממשלה ש"התקבלה ממש בתחילתה של המלחמה. כאשר חזר על כך שצריך להפעיל את צבא לבנון ואת הפלאנגות בקרב נגד אשף בביירות. אך כאשר התקבלה ה החלטה להיכנס למערב-ביירות ולהכניס

הביטחון אריאל שרון, הרמטכ"ל רב אלוף רפאל איתן, שקיבלו את אחת החלטות החשובות במהלך המלחמה - הכניסה למערב-ביירות. לא שותף בהחלטה הזאת שום שר נוסף (יש עדרו) יות שגם שמיר שותף להחלטה, אך ככל הנראה זה היה בדיעבד. במהלך שלוש שיחות טלפוניות, שהתקיימו בי שעת לילה מאוחרת ביום ג', ה-14 בי-